

Näringsdepartementet

**Remiss - Frågor kring 2009 års renskötselkonvention
(Ds 2016:27)**

Näringsdepartementet har i remiss 2016-08-25 gett Storumans kommun tillfälle att lämna synpunkter på departementspromemorian *Frågor kring 2009 års renskötselkonvention* (Ds 2016:27).

Bakgrund

I departementspromemorian föreslås i huvudsak två typer av regleringar. Dels bestämmelser som reglerar hur den gränsöverskridande renskötseln ska gå till, dels en omfördelning av renbetesområden mellan svenska samebyar och norska renbetesdistrikt.

Storumans kommun är en samisk förvaltningskommun. I kommunen finns två samebyar, Vapstens sameby och Ubmeje tjeälddie. Genom historien har handel med norska kusten bedrivits över fjället. Samer har bedrivit renskötsel i samma område sedan urminnes tid. Den nationsgräns som finns beskrivs ofta som administrativ.

Konventionen föreslår att betesområden som svenska samebyar har en sedvanegrundad nyttjanderätt till, upplåts till norska renbetesdistrikt och vice versa under en trettioårsperiod. Storumans kommun berörs av två konventionsområden - Gierkietjahke och Mejvankilen - där Ildgruben renbetesdistrikt i båda fall enligt konventionen har nyttjanderätt hela respektive delar av året.

Yttrande

Markanvändningsfrågan är central för vår kommun. Det är utifrån redogörelsen svårt att veta vilka konsekvenser detta kan komma att få, dels för de samebyar som verkar här, dels för de företag som t.ex. utvinner naturtillgångar och skapar energi. Kommunen hyser en oro att markägare omkring konventionsområdena kan få det svårare att bedriva jord- och skogsbruk på sin mark. Det är även ovisst hur samebyarna, som är en viktig näring i kommunen, kan komma att påverkas.

2016-11-15

Redan idag prövas många tillståndsärenden av Regeringen. För kommunens del handlar det om t.ex. bearbetningskoncession för mineralframställning. Det finns en farhåga att konventionen kan bidra till att redan långa handläggningstider blir längre samt försvårar utveckling av identifierade lokala styrkor. Allt detta sammantaget leder till en ovilja hos Regeringen att godkänna verksamhet i anslutning till konventionsområden.

Det upplevs för många medborgare som oklart hur egendomsrätten står sig mot rätten till mark och vatten. Vem äger egentligen marken? Det kan därför vara bra att tydliggöra den rådande situationen. Vi upplever dock att det saknas en konsekvensanalys för hur detta kan påverka enskilda samebyar och markägare. Det går inte att på ett enkelt sätt räkna fram ersättningsnivåer då det endast presenteras sammanfattat.

Svenska staten ska betala ut stöd för förlust av renbetesland proportionerligt den skada som detta orsakar samebyn under den föreslagna trettioårsperioden. Det är svårt att göra bedömningar av vad det kostar att få ordning på detta internationella problem. Det vore bra att reda ut så mycket som möjligt innan man går vidare för att undvika förhandlingar i ett senare skede.

Ett godkännande av den nya konventionen innebär i sak inte någon större förändring då den befäster den rätt till renskötsel som finns sedan gammalt. Försiktighetsprincipen kan dock tillämpas på de kvarstående frågetecken avseende lokala utfall som kvarstår och därför bör utredas vidare.

Tomas Mörtsell
Kommunstyrelsens ordförande

Beslutande instans: Kommunstyrelsen 2016-11-15 § 124.

Handläggning: utredare Jimmy Lindberg

Föredragande: utredare Jimmy Lindberg